

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

KOG.571.177.2017.EB

Protokół kontroli

1. Kontrolę przeprowadzono w Szkole Podstawowej nr 1 w Pruszkowie, której dyrektorem jest Pani Ewa Nowicka.
2. Kontrolę w dniu 23 listopada 2017r. przeprowadziła Pani Elżbieta Bąkowska starszy wizytator Wydziału Kształcenia Ogólnego na podstawie upoważnienia z dnia 21.11.2017r. wydanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
3. Numer wpisu do księgi kontroli szkoły:
4. Tematyka kontroli: **Zgodność z przepisami prawa przestrzegania praw dziecka i ucznia, w szczególności w zakresie zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w związku z interwencją, która wpłynęła do Kuratorium Oświaty w Warszawie 10.11.2017r.**

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.),
 - ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.),
 - ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2016r. poz. 1189 ze zm.),
 - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591),
 - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r., Nr 6, poz. 69 ze zm.),
 - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. 2015, poz. 843),
 - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649),
 - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658).
5. W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły, oraz przeanalizowano dokumenty szkolne w zakresie tematyki kontroli:
- Statut szkoły
 - Dziennik lekcyjny klasy w roku szkolnym 2017/2018
 - Harmonogram dyżurów nauczycieli
 - „Wymagania edukacyjne”
 - Informacje nt. ucznia z 2016r. i 2017r.
 - Karty obserwacji klasy

Parafy*.....

.....
kontrolującego/ych

.....
dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017r. poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

6. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości

Zapisy odnośnie bezpieczeństwa znajdują się w rozdziale w statucie szkoły w § 48, § 54, § 59.

Zapisy odnośnie praw ucznia znajdują się w statucie szkoły w § 81, § 82.

W dzienniku lekcyjnym klasy znajdują się zapisy tematów godzin z wychowawcą:

- Zapoznanie z BHP, systemem oceniania, wymaganiami edukacyjnymi – 8.09.2017r.
- Apel dotyczący bezpieczeństwa – 19.09.2017r.

Dyrektor poinformował, że w klasach czwartych i piątych realizowane są zajęcia według programu Spójrz inaczej, podczas których uczniowie są zapoznawani, m.in. z Konwencją o prawach dziecka.

Dyrektor poinformował, że uczeń

Dyrektor przedstawił:

- „Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych z matematyki”, w których zapisano, m.in.: „częste odwoływanie się do konkretności”, „wydłużanie czasu na wykonanie zadania (...)”.
- „Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia z języka angielskiego”, w którym zapisano, m.in.: „umiejscowienie ucznia bliżej nauczyciela (...)”, „stopniowanie trudności ćwiczeń i dawanie łatwiejszych zadań”.
- „Wymagania z języka polskiego”.

Powyższe nie są wymaganiami edukacyjnymi niezbędnymi do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez nauczyciela programu nauczania; nie zawierają informacji na temat warunków i trybu otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, co § 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 ustawy, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii zgodnie z § 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Parafy*.....

kontrolującego/ych

dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017r. poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

co jest niezgodne z art. 44c i z art. 44b ust. 4 pkt 5 ustawy o systemie oświaty.

W roku szkolnym 2017/2018 uczeń w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizuje:

- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (dziennik zajęć);
- Zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego, języka polskiego, matematyki („zeszyty zajęć”).

Dyrektor poinformował, że **zajęcia wyrównawcze w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej nauczyciele prowadzą w ramach godzin statutowych, co jest niezgodne z art. 42 ust. 2a ustawy Karta Nauczyciela.** Dyrektor dodał, że nie wskazał godzin wynikających z realizacji opinii dla ucznia w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w arkuszu organizacji na rok szkolny 2017/2018, co jest niezgodne z § 17 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017r. poz. 649),

Od 01.09.2016 r. przepis art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z 26.01.1982r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017r. poz. 1189 ze zm.) – dalej KN, na mocy ustawy z 18.03.2016r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 668) otrzymał brzmienie: „2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów”. Na mocy art. 4 pkt 8 lit. b) ustawy z 14.12.2016r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 60 ze zm.) w art. 42 KN został dodany ust. 2d w brzmieniu: „W ramach zajęć i czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel nie prowadzi zajęć świetlicowych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej”, który obowiązuje od 01.09.2017r. Wobec powyższego nauczyciele od 01.09.2017r. w ramach wykonywania „innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęć opiekuńczych i wychowawczych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów” nie prowadzą zajęć świetlicowych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o których mowa w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 09.08.2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, czyli zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, warsztatów oraz porad i konsultacji.

Dyrektor poinformował, że na poziomie klas szóstych nie ma grupy uczniów. Uczeń czeka na zorganizowanie tych zajęć w poradni psychologiczno-pedagogicznej. **Jest to niezgodne z § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, które określa, że „Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor szkoły”.**

Przeprowadzono ankietę wśród 26 uczniów dwóch klas szóstych. Dyrektor poinformował, że ich rodzice wyrazili na to zgodę.

Ankietowani uczniowie deklarują, że:

- znają prawa ucznia (25/25); 1/26 ich nie zna (zapoznali ich nauczyciele, dyrektor na apelu);
- mogą wyrazić swoje zdanie, wygłosić swój pogląd, wystąpić w swojej sprawie (24/26); dwóch wyraziło przeciwne zdanie.

Parafy*.....
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017r. poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

Zdaniem (9/26) ankietowanych nauczyciele nie traktują uczniów jednakowo („niektórych faworyzują”), (9/26) nie wie, czy nauczyciele jednakowo traktują uczniów; w opinii mniej niż połowy respondentów (11/26) nauczyciele jednakowo traktują uczniów

W ocenie (6/26) ankietowanych uczniów **zdarzyło się, że potraktowano ich inaczej niż innych** („pani od muzyki lepiej traktowała osoby, które chodziły na chór”, „połowa klasy miała więcej ocen niż druga połowa”).

Zdaniem (10/26) respondentów widzieli jak **inni uczniowie krzywdzili kolegę/ koleżankę** („dręczyli kolegę”, „jeden bił drugiego”, bił mojego kolegę”, „kolega szarpał za włosy drugiego”).

W ocenie (2/26) respondentów doznali oni w szkole przemocy fizycznej lub psychicznej od nauczycieli („byłam/łem przezywana/ny leniwym nieukiem i krzyczano na mnie”, „Nauczyciel wałnął mnie w głowę”).

(8/26) respondentów utrzymuje, że zdarzyło się, iż w szkole **została naruszona ich godność osobista poprzez używanie wobec nich obraźliwych słów i gestów** („pokazywano niewłaściwe gesty”, „przezywano mnie”).

Większość respondentów (25/26) deklaruje, że czuje się bezpiecznie, jeden nie czuje się bezpiecznie w szkole („niektórzy zachowują się niebezpiecznie”).

Uczniowie dodatkowo napisali: „Uważam, że w szkole powinno się traktować dzieci z problemami specjalnie czyli otaczać ich odpowiednią opieką i dawać im 2 szanse a nie jak ma miejsce.”

Analiza wyników przeprowadzonej ankiety wskazuje, że nauczyciele nie traktują uczniów jednakowo, zdaniem niektórych uczniów została naruszona ich godność osobista, są przypadki przemocy fizycznej i psychicznej wśród uczniów, dwóch ankietowanych uczniów twierdzi, że doznali przemocy fizycznej lub psychicznej od nauczycieli.

Wobec powyższego **należy podjąć natychmiastowe działania celem zapewnienia poczucia bezpieczeństwa, w tym zarówno fizycznego jak i psychicznego wszystkim uczniom (art. 68 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo oświatowe).**

Należy wykorzystać ww. wyniki ankiety w ramach sprawowanego przez dyrektora szkoły nadzoru pedagogicznego oraz poinformować Mazowieckiego Kuratora Oświaty o efektach w terminie do 2 stycznia 2018r.

7. Zalecenia:

- Wykonywać zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę (art. 68 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe - Dz.U. z 2017r., poz. 59 ze zm.).
- Określać w arkuszu organizacji ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z § 17 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649).

Parafy*.....

.....
kontrolującego/ych

.....
dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017r. poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

- Realizować wszystkie zalecenia zawarte w opinii o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie z zapisami § 4 ust. 1 w związku z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).
- Opracować wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania (art. 44b ust. 8 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty - tj. Dz.U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.).
- Dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej (art. 44c ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty - tj. Dz.U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.).
- Organizować zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591) w związku z art. 42 ust. 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2016r. poz. 1189 ze zm.).

Termin wykonania zaleceń: 2 stycznia 2018r.

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2017r. poz. 1658) dyrektor szkoły, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz. 59 ze zm.) dyrektor szkoły, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali:

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Ewa Nowicka

STARSZY WIZYTATOR

Elżbieta Bąkowska

..... Warszawa, dnia 1 grudnia 2017r.
(dyrektor szkoły)

.....
(przeprowadzający kontrolę)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły, w której przeprowadzono kontrolę, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Ewa Nowicka

01.XII.2017r.

(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

Parafy*

kontrolującego/ych

dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017r. poz. 1658) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.